

IV

(Tájékoztatók)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ
TÁJÉKOZTATÁSOK

TANÁCS

A Tanács következtetései (2008. május 22.) az interkulturális kompetenciákról

(2008/C 141/09)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

1. hivatkozva a kultúrák közötti párbeszéd európai évről (2008) szóló, 2006. december 18-i 1983/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽¹⁾ rendelkezéseire;
2. hivatkozva a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló Unesco-egyezményre;
3. tekintettel a „Közlemény az európai kulturális programról a globalizálódó világban” című, 2007. május 10-i bizottsági közleményre ⁽²⁾ és az európai kulturális menetrendről szóló, 2007. november 16-i tanácsi állásfoglalásra ⁽³⁾;
4. emlékeztetve az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló, 2006. december 18-i 2006/962/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlásra ⁽⁴⁾;
5. emlékeztetve a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott, a tanárképzés minőségének javításáról szóló, 2007. november 15-i következtetésekre,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy:

- a kultúrák közötti párbeszéd kulcsfontosságú eszköz néhány különösen jelentős, jelenleg Európa előtt álló kihívás kezeléséhez, továbbá hogy a hároméves munkaterv keretében megvalósítandó európai kulturális menetrend három stratégiai célkitűzésének egyike,
- a nyitott és befogadó, alapvető európai értékeken alapuló társadalmak megerősítése, valamint az aktív állampolgári szerepvállalás előmozdítása érdekében az európai

polgároknak interkulturális kompetenciákkal kell rendelkezniük, melyek döntő tényezői az interkulturális párbeszéd megerősítésének,

- az interkulturális kompetenciák szempontjából különösen fontos ismeretek, készségek és attitűdök az alábbi kulcskompetenciához kapcsolódnak: az idegen nyelveken folytatott kommunikáció, a szociális és állampolgári kompetenciák, a kulturális tudatosság és kifejezőkészség ⁽⁵⁾.

FELISMERVE, hogy:

A társadalom interkulturális kompetenciáinak megerősítése érdekében fenntartható és ágazatközi megközelítést kell kialakítani a kultúrák közötti párbeszédre vonatkozóan. Ennek a megközelítésnek integrálnia és támogatnia kell az alábbi területeket érintő kezdeményezéseket:

A. KULTÚRA, különösen a 2008–2010-es időszakra szóló tanácsi munkatervben foglaltak alapján:

- a kulturális sokszínűségnek és a kultúrák közötti párbeszédnek – mint a nyitott és befogadó társadalmak megerősítése eszközének – az előmozdítása,
- annak előmozdítása, hogy mindenki aktívan vegyen részt a kulturális életben, hozzáférjen a különböző kultúrákhoz és örökségekhez, különös tekintettel a kevesebb hozzáférési lehetőséggel rendelkezőkre,
- a művészek és a műalkotások mobilitását meghatározó feltételek javítása,
- a kultúra, valamint a formális oktatás és képzés, az informális és nem formális tanulás közötti együttműködés támogatása a kulturális tudatosság és művészeti nevelés terén,

⁽¹⁾ HL L 412., 2006.12.30., 44. o.⁽²⁾ 9496/07 és ADD 1.⁽³⁾ HL C 287., 2007.11.29., 1. o.⁽⁴⁾ HL L 394., 2006.12.30., 10. o.⁽⁵⁾ A 2006/962/EK ajánlásában meghatározott kulcsfontosságú kompetenciák.

- a nyelvi kompetenciák és a fordítás megerősítése a különböző nyelvű művészeti alkotásokhoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében.

B. OKTATÁS:

- az egész életen át tartó tanulás perspektívájának fejlesztése, ami magában foglalja az interkulturális kompetenciák szempontjából leglényegesebb és a kulturális sokszínűség mint alapérték tiszteletben tartását leginkább elősegítő kulcskompetenciák, vagyis a nyelvi, szociális és állampolgári kompetenciák, valamint a kulturális tudatosság és kifejezőképesség valamennyi polgár általi elsajátítását,
- a különböző szociális és kulturális háttérű gyermekeknek az iskolarendszerű oktatásba és képzésbe való bármiféle megkülönböztetés nélküli integrálását célzó, méltányossági elveken alapuló szakpolitikák kidolgozása,
- egy koherens többnyelvűségi szakpolitika keretén belül a nyelvtanulás aktív előmozdítása a formális, nem formális és informális környezetekben történő nyelvtanulási lehetőségek széles választékának biztosításával, az ikt és a távoktatás igénybevételeit is beleértve,
- a tanulók, az oktatók és az egyéb oktatói személyzet mobilitási rendszereinek – mint az interkulturális párbeszédet hatékonyan előmozdító eszköznek – az ösztönzése,
- azon készségeknek az egész pályafutáson át tartó fejlesztése, amelyek lehetővé teszik, hogy az oktatók jobban kezeljék a kulturális sokszínűséget, és megkönnyítik az interkulturális kompetenciák fejlesztését, ezáltal hatékonyan járulnak hozzá a befogadó tanulói közösségek megerősítéséhez.

C. IFJÚSÁG:

- a fiatalok forrásként való bevonása abba, hogy hozzájáruljanak a nyitott és plurális társadalmakban folyó interkulturális párbeszédhez,
- a fiatalok interkulturális kompetenciáinak a nem formális és az informális tanulás révén történő előmozdítása, fejlesztése és elismerése,
- olyan lehetőségek kidolgozása, amelyek a társadalomban való aktív részvétel különböző formáin – többek közt önkéntes tevékenységeken, valamint a kulturális sokszínűség és a többnyelvűség megtapasztalására alkalmas nyújtó nagyobb mobilitáson – keresztül alkalmat kínálnak a fiatalok számára, hogy minél fiatalabb életkorban interkulturális kompetenciákat szerezzenek,
- a kultúrához, a művészetekhez, a zenéhez és a sporthoz való hozzáférés előmozdítása, valamint ezek szerepének erősítése a fiatalok identitástudatának kialakításában és abban, hogy közelebb kerüljenek egymáshoz,
- az ifjúság területén dolgozók és az ifjúsági vezetők interkulturális kompetenciáinak előmozdítása, fejlesztése és elismerése mobilitásuk, valamint oktatási és képzési lehetőségeik megkönnyítése által,

- a szervezett civil társadalom szerepének előmozdítása, különösen az ifjúsági szervezetek szerepvállalásának erősítése.

D. AUDIOVIZUÁLIS:

- a médiaműveltség bátorítása a „A digitális környezethez igazodó médiaműveltség európai megközelítése” című 2007. december 20-i bizottsági közleménnyel, valamint az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló, 2007. december 11-i irányelvvel⁽¹⁾ összhangban; ez utóbbi többek közt mind a nemlineáris, mind a lineáris szolgáltatások tekintetében támogatja a kulturális sokszínűséget annak érdekében, hogy az egyének megfelelő eszközökkel rendelkezzenek ahhoz, hogy:
- azonosítsák és értékeljék a különböző kultúrákra vonatkozó vagy ezekből származó tartalmakat, illetve hozzáférjenek azokhoz, valamint
- használják az új technológiai eszközöket (szoftvereket és hardvereket) saját kulturális tartalmaik megalkotásához és terjesztéséhez,
- a kulturálisan gazdag, sokszínű és mindenki számára informatív média- és audiovizuális tartalom előmozdítása többek közt az alábbiak révén:
- az európai, nemzeti és regionális szintű koprodukciónak bátorításával,
- a civil társadalmon alapuló nem profitorientált média⁽²⁾ bátorításával, hogy fokozottabban tudjon élni a digitális technológiák nyújtotta lehetőségekkel,
- a kulturális anyagok és tartalmak digitalizálási folyamatának elősegítése, hogy az új média – az online és mobil szolgáltatások – hozzájárulhassanak a kulturális sokszínűséghez való hozzáférés javításához.

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL:

- mozdítsák elő az interkulturális kompetenciákat a kultúra, az oktatás, az ifjúság és az audiovizuális politika terén a meglévő eszközök és kezdeményezések segítségével, különösen pedig tárják fel, hogy ezeket az intézkedéseket hogyan lehet az interkulturális párbeszéd támogatása érdekében tovább mélyíteni és megerősíteni,
- az interkulturális kompetenciák fejlesztése érdekében növeljék az e területek közti szinergiákat, például közös kezdeményezések tervezésével, figyelembe véve annak fontosságát, hogy a polgárok értsék és tiszteljék a saját és mások kultúráját és általában a kulturális sokszínűséget, hogy képesek legyenek a kulturális szempontból sokszínű környezetben való kommunikációra, valamint hogy meghatározzák a demokrácia közös értékeit és az alapvető jogokat, és aktívan részt vegyenek azok megerősítésében és fejlesztésében,

⁽¹⁾ HL L 332., 2007.12.18., 27. o.

⁽²⁾ Angolul gyakran „community media”, franciául „médias associatifs” (közösségi média) néven említik.

- teremtsenek lehetőséget a helyi, regionális, nemzeti és uniós szintű párbeszédre azért, hogy megerősítik az interkulturális kompetenciák fejlesztéséhez nyújtott támogatást a kulturális, oktatási, ifjúsági és audiovizuális politika terén meglévő programok révén,
 - teremtsenek a kreativitás és az innováció számára kedvező környezetet, hogy azok teljes mértékben hozzájárulhassanak az interkulturális kompetenciák kialakításához és az interkulturális párbeszéd megerősítéséhez,
 - határozzák meg és osszák meg egymással az interkulturális kompetenciák fejlesztése terén alkalmazott legjobb gyakorlatokat, különös tekintettel – követő intézkedésként – a kultúrák közötti párbeszéd európai évének keretében indított nemzeti és uniós szintű kezdeményezésekre,
 - erősítsék meg és mozdítsák elő az interkulturális párbeszéd koncepcióját valamennyi vonatkozó szakpolitikai területen, mind az Unión belül, mind külkapcsolataikban.
-